შრომელთა ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

KOMUNISTI ORGAN TSENTRALNOGO i TBILISSKOGO KOMITETOV KP (b) GRUZII i SOVETOV DEPUTATOV TRUDYASHCHIKHSYA GRUZINSKOI SSR

ხვირა, 6 აგვისტო, 1944 წ. № 159 (7102). ფასი 20 კაპ.

ბრძანება
უმაღლესი მთავარსარდლისა
საბჭოთა კავშირის მარშალ კონევს

უკრაინის 1-ლი ფრონტის ჯარებმა, რომლებიც შეტევას განაგრძობენ, გადალახეს მდინარე სტრი და დღეს, 5 აგვისტოს, იერიშით დაიკავეს ქალაქი სტრი — დიდი სარკინიგზო კვანძი და მოწინააღმდეგის თავდაცვის დიდმნიშვნელოვანი დასაყრდენი პუნქტი კარპატების მთისძირებში.

ქალაქ სტრის დაკავებისათვის ბრძოლებში თავი გამოიჩინეს გენერალ-პოლკოვნიკ ბრეჩკოს, გენერალ-ლეიტენანტ შევერდინის, გენერალ-მაიორ ლაზკოს, გენერალ-მაიორ გორდეევის, პოლკოვნიკ ივანჩურის, პოლკოვნიკ გერასიმოვის, პოლკოვნიკ პახომოვის, პოლკოვნიკ იანკოვსკის, პოლკოვნიკ ბრინჩენკოს ჯარებმა; არტილერიის გენერალ-მაიორ ბრიჩენოკის, პოლკოვნიკ ბროზგოლის არტილერისტებმა; სატანკო ჯარების გენერალ-მაიორ რაიკინის, პოდპოლკოვნიკ სტრელეცის ტანკისტებმა; ავიაციის გენერალ-პოლკოვნიკ კრასოვსკის მფრინავებმა; საინჟინრო ჯარების გენერალ-მაიორ ტუპიჩევის მესანგრეებმა; პოლკოვნიკ გელიანჩიკის მეკავშირეებმა.

მოპოვებული გამარჯვების აღსანიშნავად შენაერთები და ნაწილები, რომლებმაც ყველაზე მეტად გამოიჩინეს თავი ქალაქ სტრის დაკავებისათვის ბრძოლებში, წარდგენილ იქნან „სტრის“ სახელწოდების მისანიჭებლად და ორდენებით დასაჯილდოებლად.

დღეს, 5 აგვისტოს, 23 საათსა და 30 წუთზე ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქი მოსკოვი სამშობლოს სახელით ას ოცდაოთხი ქვემეხის თორმეტი საარტილერიო ზალპით სალუტს აძღვნის უკრაინის 1-ლი ფრონტის მამაც ჯარებს, რომლებმაც დაიკავეს ქალაქი სტრი.

ჩინებული საბრძოლო მოქმედებისათვის მადლობას ვუცხადებ თქვენს ხელმძღვანელობაში მყოფ ჯარებს, რომლებიც მონაწილეობდნენ ქალაქ სტრის განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში.

სამარადისო დიდება გმირებს, რომლებიც დაეცნენ ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლებში!

სიკვდილი გერმანელ დამპყრობლებს!

უმაღლესი მთავარსარდალი
საბჭოთა კავშირის მარშალი ი. სტალინი

1944 წლის 5 აგვისტო.

დიდი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმე

ბოლშევიკური პარტია, საბჭოთა მთავრობა, დიდი სტალინი ყოველთვის უდიდეს გულისხმიერებასა და მზრუნველობას იჩენდნენ და იჩენენ მომავალი თაობის სწავლა-აღზრდის საქმისადმი. ეს კიდევ უფრო თვალსაჩინო გახდა სამამულო ომის ძნელ დღეებში. ამის ნათელი დადასტურებაა ის გადაწყვეტილებანი, რომლებიც მიღებულია სკოლის დარგში სამამულო ომის დროს. ბავშვებს სწავლის შესანიშნავი პირობები აქვთ შექმნილი.

ამჟამად სკოლები სერიოზული ამოცანების წინაშე დგანან: ყოველმხრივ მომზადებული შეხვდნენ ახალ სასწავლო წელს. საქართველოში ახალი სასწავლო წლისათვის მზადება დიდი ხანია დაიწყო.

მზადების პირველი უმნიშვნელოვანესი საკითხია სასკოლო ასაკის ბავშვებისა და სკოლიდან განთესილი მოსწავლეების ზუსტი აღრიცხვა. მთელ რიგ რაიონებში დროულად შეუდგნენ ამ საქმეს. მახარაძის, ლანჩხუთის, ზესტაფონის, ხაშურის, გურჯაანის, გორის, სიღნაღისა და სხვა რაიონებში 10 ივლისისათვის უკვე დამთავრებული იყო სკოლაში ჩასაბმელ ბავშვთა აღრიცხვა და საბუთების გაფორმება.

მაგრამ სასკოლო ასაკის ბავშვთა აღრიცხვას, სკოლაში მათი ჩაბმის საქმეს ყველგან როდი მოეკიდნენ ერთნაირი პასუხისმგებლობით. ხობის, ყარაიის, ბოლნისის, ყვარლის, სტალინირის რაიონების ყველა სასკოლო უბანში როდი ჩატარებულა სკოლის ასაკის ბავშვთა აღრიცხვა. ეს შეუწყნარებელია. განათლების დარგის მუშაკებს მტკიცედ უნდა ახსოვდეთ, რომ მათ მუშაობას პარტია და მთავრობა შეაფასებენ იმის მიხედვით, თუ როგორ შესძლებენ ისინი საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის განუხრელად გატარებას, სკოლის ასაკის ყველა ბავშვის მიზიდვას სკოლაში.

მზადების ერთ-ერთი ძირითადი საკითხია სკოლების დაკომპლექტება მცოდნე, გამოცდილი პედაგოგებით. მთელი რიგი რაიონების სკოლები უკვე უზრუნველყოფილი არიან მასწავლებლებით. ეს იმას ნიშნავს, რომ ამ მხრივ ყველაფერი რიგზე გვქონდეს.

1 აგვისტოსათვის საქართველოს სკოლებს აკლდა 800 მასწავლებელი. ჩვენ საკმაო რაოდენობით გვყავს პედაგოგიური კადრები, მაგრამ ბევრი მათგანი დანიშნულებისამებრ არ არის გამოყენებული. განათლების სახალხო კომისარიატის, განათლების განყოფილებების ვალია ყველა ზომა მიიღონ აღნიშნული ამხანაგების სკოლებში დასაბრუნებლად. პირველ სექტემბერს სკოლებს არც ერთი მასწავლებელი არ უნდა აკლდეს.

სამამულო ომის მძიმე დღეებში სკოლებისათვის სახალხო მზრუნველობა არა თუ შესუსტდა, არამედ კიდევ უფრო გაიზარდა და გაძლიერდა. საბჭოთა საზოგადოებრიობა აქტიურად მონაწილეობს სკოლის ყოველდღიურ ცხოვრებაში. ამ მხრივ მისაბაძი მაგალითები გვიჩვენეს ლანჩხუთის, გურჯაანის, ხაშურის, მახარაძის, ტყიბულის რაიონების კოლმეურნეობებმა და მშრომელმა მოსახლეობამ. მათ დაამზადეს სასკოლო შენობების რემონტისათვის საჭირო ყველა სამშენებლო მასალა, თავიანთი მუშა-საქონლით მიზიდეს ადგილზე, გამოჰყვეს შესაკეთებლად ხელოსნები და შეაკეთეს სასკოლო ავეჯი. კოლმეურნეთა უაღრესად აქტიური, საქმიანი მონაწილეობით ლანჩხუთის რაიონის ოცდათხუთმეტივე სასკოლო შენობა, რომელთაც შეკეთება სჭირდებოდა, 20 ივლისისათვის უკვე მზად იყო. ამასთანავე შეძენილია 220 ახალი მერხი, 110 დაფა და სხვა სასკოლო ნივთები. გურჯაანის რაიონის სოფელ კაჩრეთის კოლმეურნეობამ თავისი სახსრებით გაუკეთა სკოლას კაპიტალური რემონტი, აუშენა სამი ახალი საკლასო ოთახი.

ზოგიერთ რაიონებში ადგილობრივმა ორგანოებმა ყურადღება არ მიაქციეს ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების საქმეში საბჭოთა საზოგადოებრიობის ფართოდ ჩაბმას. ყვარლისა და ყარაიის რაიონებში 15 ივლისისათვის არც ერთი სასკოლო შენობა არ იყო შეკეთებული. არაფერი იყო გაკეთებული აგრეთვე სასკოლო ინვენტარის რემონტისათვის.

როგორც ყოველთვის, ისე ახლაც სახალხო განათლების მუშაკებს, სკოლების დირექტორებს გვერდში უნდა უდგნენ კომკავშირული ორგანიზაციები. სკოლა კომკავშირის მუშაობის უმნიშვნელოვანესი უბანია. ახალი სასწავლო წლისათვის მზადება კომკავშირის სისხლხორცეული საქმეა. კომკავშირელები უნდა დაეხმარონ განათლების ორგანოებს სკოლის ასაკის ბავშვთა აღრიცხვაში, ნახმარ სტაბილურ სახელმძღვანელოთა შეგროვებაში, სასკოლო შენობებისა და ინვენტარის შეკეთებაში.

ამ მოწინავე კომკავშირული ორგანიზაციების გვერდით, რომლებიც მხარში უდგანან განათლების ორგანოებს ახალი სასწავლო წლისათვის მზადებაში, არიან ორგანიზაციები, რომლებსაც ჯერჯერობით ამ მხრივ ხელიც არ გაუნძრევიათ. სოფელ დვირის (ბორჯომის რაიონი) საშუალო სკოლას ექვსი მერხი ჰქონდა შესაკეთებელი. ეს დიდ მუშაობას არ მოითხოვდა. სკოლის დირექტორი და კომკავშირის ორგანიზაციის მდივანი კოლმეურნეობას უცდიდნენ — როდის შეაკეთებენო, და აზრადაც არ მოსდიოდათ, რომ მერხების შეკეთება სულ ადვილად შეეძლოთ უფროსი კლასების მოსწავლეებს.

კომკავშირული ორგანიზაციები მთელი არიან განათლების ორგანოებთან ერთად იზრუნონ მასწავლებელთა საყოფაცხოვრებო პირობებზე. მათ ყველაფერი უნდა გააკეთონ იმისათვის, რომ 1 სექტემბერს სკოლაში მოსულ ბავშვებს დახვდეთ ლამაზად და სუფთად მოწყობილი სასკოლო შენობები, კარგად შეკეთებული მთელი სასკოლო ინვენტარი.

ახალი სასწავლო წლისათვის მზადება უდიდესი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმეა. იმაზე, თუ რამდენად მომზადებული შევეგებებით ახალ სასწავლო წელს, დამოკიდებულია მთელი სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის წარმართვა.

ყველაფერი გავაკეთოთ იმისათვის, რომ ბავშვებს — ფრონტისა და ზურგის მამაც მებრძოლთა შვილებს — 1 სექტემბერს საყვარელი სკოლა ყოველმხრივ მზად დახვდეთ.

საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროსაგან
5 აგვისტოს ოპერატიული ცნობა

5 აგვისტოს განმავლობაში ქალაქ რეზეკნეს (რეჟიცის) ჩრდილო-დასავლეთით და დასავლეთით ჩვენი ჯარები შეტევით ბრძოლებს ეწეოდნენ რომელთა მსვლელობაშიც დაიკავეს 60-ზე მეტი დასახლებული პუნქტი, მათ შორის ვიკშნი, სალენიეკი, ლაბანი, როგული, ზელტინი, დარკევიჩი, ოკიენა, რუცანი, მეჭრატიტები, სიჩხეული.

ქალაქ კაუნასის (კოვნო) ჩრდილო-დასავლეთით და დასავლეთით ჩვენი ჯარები ბრძოლებით მოიწევდნენ წინ და დაიკავეს 40-ზე მეტი დასახლებული პუნქტი, მათ შორის დიდი დასახლებული პუნქტები დიძიული, კალნიშკი, ბუტკიშკი, კრუკი, ილგოვო, იურგბუძე, სტოშკი, დიდვიძე, დრეიბულინი, სემენელიშკი.

ქალაქ სელდეცის ჩრდილოეთით და ჩრდილო-დასავლეთით ჩვენმა ჯარებმა ბრძოლებით დაიკავეს 70-ზე მეტი დასახლებული პუნქტი, მათ შორის დიდი დასახლებული პუნქტები კაშენჩიკი, ძიუში, იაბლონა, როგუვი, კოჟუხუვი, იაროსლავი, კოვესი, სვინიარი, მოკოგოდი, მენჩინი, პროშევი.

მდინარეების სანისა და ვიცლის შეხართან სამკუთხედში ჩვენი ჯარები წარმატებით ბრძოლებს ეწეოდნენ მოწინააღმდეგის პლაცდარმის სალკვიდაციოდ და დაიკავეს ქალაქები როზვადუვი, ტარნოგჟეგი, აგრეთვე დაიკავეს 30-ზე მეტი სხვა დასახლებული პუნქტი, მათ შორის დიდი დასახლებულ პუნქტები მაიდანი, სკოვეჭინი, ვჭავი, გოჟიცე, სოგუვი, მოკშიშუვი და რკინიგზის სადგურები როზვადუვი, ზბიდნიუვი, სოგუვი, ტარნოგჟეგი.

ქალაქ სანდომირის სამხრეთ-დასავლეთით ჩვენი ჯარები განაგრძობდნენ ბრძოლებს პლაცდარმის გასაფართოებლად მდინარე ვისლის დასავლეთ ნაპირზე. მოწინააღმდეგემ ახალი სატანკო და ქვეითი ნაწილები მოიყვანა და შეუპოვარ წინააღმდეგობას უვიწევს. მთელ დღეს სწარმოებდა გაფთრებული ბრძოლები. 5 შენაერთის ნაწილებმა ვერმახტელები რამდენიმე დასახლებული პუნქტიდან განდევნეს. მოსპობილია მტრის 1.600 ჯარისკაცი და ოფიცერი, დაზიანებული და დამწვარია მოწინააღმდეგის 20 ტანკი და 3 თვითმავალი ქვემეხი.

* * *

უკრაინის 1-ლი ფრონტის ჯარებმა იერიშით დაიკავეს ქალაქი სტრი. ამ ქალაქის მნიშვნელობა გერმანელთა თავდაცვის სისტემაში კარპატების მთისძირებში ძლიერ დიდია. სტრიში თავს იყრის ხუთი რკინიგზა და ბევრი გზატკეცილი. ქალაქს მოწინააღმდეგის ტანკებისა და ქვეითი ჯარის დიდი ძალები აცავდნენ. გერმანელები ცდილობდნენ რაღაც უხდა დასჯდომოდათ შეენარჩუნებინათ ეს დიდმნიშვნელოვანი დასაყრდენი პუნქტი თავიანთი თავდაცვის სისტემაში. ქალაქ სტრის დაკავებისათვის ბრძოლებში ჯარებმა ფრონტის ზოგიერთ სექტორში ორჯერ გადალახეს მდინარე სტრი. ქალაქის ჩრდილო-დასავლეთით ჩვენი ჯარები ბრძოლებით მიიწევდნენ წინ და დაიკავეს 40-ზე მეტი დასახლებული პუნქტი, მათ შორის დიდი დასახლებული პუნქტები ვოლიკუვი, როჟნიატი, მლოდოხუვი, ცირამკა და რკინიგზის სადგურები პადევი, იასლიანი, ხოჟელიუვი.

მთელ დღეს სწარმოებდა გაფთრებული ბრძოლები. 5 შენაერთის ნაწილებმა ვერმახტელები რამდენიმე დასახლებული პუნქტიდან განდევნეს. მოსპობილია მტრის 1.600 ჯარისკაცი და ოფიცერი, დაზიანებული და დამწვარია მოწინააღმდეგის 20 ტანკი და 3 თვითმავალი ქვემეხი.

* * *

უკრაინის 1-ლი ფრონტის ჯარებმა იერიშით დაიკავეს ქალაქი სტრი. ამ ქალაქის მნიშვნელობა გერმანელთა თავდაცვის სისტემაში კარპატების მთისძირებში ძლიერ დიდია. სტრიში თავს იყრის ხუთი რკინიგზა და ბევრი გზატკეცილი. ქალაქს მოწინააღმდეგის ტანკებისა და ქვეითი ჯარის დიდი ძალები აცავდნენ. გერმანელები ცდილობდნენ რაღაც უხდა დასჯდომოდათ შეენარჩუნებინათ ეს დიდმნიშვნელოვანი დასაყრდენი პუნქტი თავიანთი თავდაცვის სისტემაში. ქალაქ სტრის დაკავებისათვის ბრძოლებში ჯარებმა ფრონტის ზოგიერთ სექტორში ორჯერ გადალახეს მდინარე სტრი. ქალაქის ჩრდილო-დასავლეთით ჩვენი ჯარები ბრძოლებით მიიწევდნენ წინ და დაიკავეს 40-ზე მეტი დასახლებული პუნქტი, მათ შორის დიდი დასახლებული პუნქტები ვოლიკუვი, როჟნიატი, მლოდოხუვი, ცირამკა და რკინიგზის სადგურები პადევი, იასლიანი, ხოჟელიუვი.

უკრაინის 1-ლი ფრონტის ჯარებმა, რომლებიც შეტევას განაგრძობენ, გადალახეს მდინარე სტრი და 5 აგვისტოს იერიშით დაიკავეს დიდი სარკინიგზო კვანძი და გერმანელთა თავდაცვის დიდმნიშვნელოვანი დასაყრდენი პუნქტი კარპატების მთისძირებში ქალაქი სტრი.

ფრონტის სხვა უბნებზე არსებითი ცვლილება არ მომხდარა.

4 აგვისტოს განმავლობაში ჩვენმა ჯარებმა ყველა ფრონტზე დაახვრიტეს და მოსპეს გერმანელთა 128 ტანკი. საჰაერო ბრძოლებში და საზენიტო არტილერიის ცეცხლით ჩამოგდებულია და საზენიტო არტილერიის ცეცხლით ჩამოგდებულია მოწინააღმდეგის 85 თვითმფრინავი.

* * *

ქალაქ რეზეკნეს (რეჟიცა) ჩრდილო-დასავლეთითა და დასავლეთით ჩვენი ჯარები სძლევდნენ ლუბანის დაბლობის ძნელად დასავლელ ტყიან-ჭაობიან ადგილს და შეტევას განაგრძობდნენ. ლუბანის ტბის ჩრდილოეთით 5 შენაერთის ნაწილებმა გადალახეს ჭაობების ფართო ზოლი, მიადგნენ მდინარე პედძას და გაიჩაღეს ბრძოლები გადასასვლელებზე. ჩვენმა სხვა ნაწილებმა, რომლებიც ქალაქ რეზეკნეს დასავლეთით უტევენ, წინ წაიწიეს 6—10 კილომეტრით და გადალახეს მდინარეები ისლიენა და ოძე. ჰიტლერელები განდევნილი არიან ოძიენის ყამირგზების კვანძიდან. მთლიანად მოსპობილია გერმანელთა 343-ე და 868-ე მცველი ბატალიონები. ტყვედ წაყვანილია მოწინააღმდეგის 360 ჯარისკაცი და ოფიცერი. ხელთ ვიგდეთ დიდძალი დავლა, მათ შორის 220 ტყვიამფრქვევი, 3 ათასამდე ზაშხანა, 270 ათასი ყუმბარა და 200 ათასზე მეტი ვაზნა.

საბჭოთა მფრინავებმა საჰაერო ბრძოლებში გერმანელთა 13 თვითმფრინავი ჩამოაგდეს.

* * *

ქალაქ კაუნასის (კოვნო) ჩრდილო-დასავლეთით გაფთრებული ბრძოლები მოხდა მდინარე დუბასის ზეღუდეზე. მოწინააღმდეგეს აქ წინასწარ ჰქონდა მომზადებული ხანგრძლივი სიმაგრეები. 6 შენაერთის ნაწილებმა დამით გადალახეს მდინარე დუბასი და სწრაფი იერიშით განდევნეს გერმანელები გამაგრებული პოზიციებიდან. მოსპობილია მტრის 700 ჯარისკაცი და ოფიცერი, 4 ტანკი და 2 თვითმავალი ქვემეხი.

ქალაქ კაუნასის დასავლეთით ჩვენი ჯარები სძლევდნენ მტრის შეუპოვარ წინააღმდეგობას და ბრძოლებით მიიწევდნენ წინ. გერმანელთა კონტრიერიშები მოგერიებულია მათთვის დიდი ზარალის მიყენებით. ბრძოლების ერთი დღის განმავლობაში მოწინააღმდეგემ მოკლულთა სახით დაჰკარგა 2.000-მდე ჯარისკაცი და ოფიცერი, დაზიანებული და დამწვარია გერმანელთა 54 ტანკი და თვითმავალი ქვემეხი, მოსპობილია 29 საველე ქვემეხი და 130 ავტომანქანა. წამოღებულია დიდძალი დავლა და წამოყვანილია მრავალი ტყვე.

გერმანელებმა ბრძოლაში ავიაციის დიდი ძალები ჩააბეს. საბჭოთა მფრინავები სამიდდიდ იფარავენ თავიანთ სახვედრო ნაწილებს და მტერს მძიმე ზარალს აყენებენ. საჰაერო ბრძოლებში ერთი დღის განმავლობაში ჩამოგდებულია გერმანელთა 40 თვითმფრინავი. გარდა ამისა, მტრის 9 თვითმფრინავი მოსპობილია საზენიტო არტილერიის ცეცხლით. ჩვენი ბომბდამშენები და მოიერიშეები ურტყამდნენ მოწინააღმდეგის კომუნიკაციების კვანძებს, აღმოსავლეთ პრუსიაში — შტალუპენენსა და ეიდკუნენს, ამ ქალაქების სარკინიგზო სადგურებზე დამსხვრეულია გერმანელთა რამდენიმე სამხედრო ეშელონი. ჩვენმა მფრინავებმა აგრეთვე წარმატებით დაბომბეს მოწინააღმდეგის თავმოყრილი ჯარებები მდინარე ნემანზე, იურბარკასის ნავსადგურის რაიონში.

* * *

ქალაქ სედლეცის ჩრდილოეთითა და ჩრდილო-დასავლეთით ჩვენი ჯარები შეტევის ბრძოლებს ეწეოდნენ. მოწინააღმდეგე იყენებს თავდაცვისათვის ბელორუსიულ ხეღუდეებს და ძლიერი ცეცხლისა და კონტრიერიშებით ცდილობს შეაჩეროს საბჭოთა ნაწილების წინსვლა. განსაკუთრებით გაფთრებული ბრძოლები სწარმოებს დასავლეთისა და ჩრდილო-დასავლეთისაკენ მიმავალ გზატკეცილებსა და გაუმჭობესებელ გზების რაიონში. 6 შენაერთის ქვეითებმა და არტილერისტებმა შემოვლითი მანევრი მოაწყეს და ჰიტლერელებს ხელსაყრელი პოზიციები წაართვეს. კონტრიერიშებს გადმოსული მტრის ქვეითი ჯარის ბატალიონი არტილერიისა და ნაღმსატყორცნების ცეცხლში მოხვდა და მთლიანად იქნა მოსპობილი. ბრძოლის ველზე მტრის 600-ზე მეტი გვამი დარჩა. სხვა უბანზე 5 შენაერთის ნაწილები წინ მიიწევდნენ და მთელი რიგი დასახლებული პუნქტები დაიკავეს. დღის განმავლობაში მოსპობილია 1.200 გერმანელი ჯარისკაცი და ოფიცერი, 7 ტანკი და 18 ქვემეხი. საბჭოთა მებრძოლებმა გერმანელებს წაართვეს 5 თვითმავალი ქვემეხი.

* * *

ქალაქ სანდომირის სამხრეთ-დასავლეთით ჩვენი ჯარები განაგრძობდნენ ბრძოლებს პლაცდარმის გასაფართოებლად მდინარე ვისლის დასავლეთ ნაპირზე. მოწინააღმდეგემ ახალი სატანკო და ქვეითი ნაწილები მოიყვანა და შეუპოვარ წინააღმდეგობას უვიწევს. მთელ დღეს სწარმოებდა გაფთრებული ბრძოლები. 5 შენაერთის ნაწილებმა ვერმახტელები რამდენიმე დასახლებული პუნქტიდან განდევნეს. მოსპობილია მტრის 1.600 ჯარისკაცი და ოფიცერი, დაზიანებული და დამწვარია მოწინააღმდეგის 20 ტანკი და 3 თვითმავალი ქვემეხი.

* * *

უკრაინის 1-ლი ფრონტის ჯარებმა იერიშით დაიკავეს ქალაქი სტრი. ამ ქალაქის მნიშვნელობა გერმანელთა თავდაცვის სისტემაში კარპატების მთისძირებში ძლიერ დიდია. სტრიში თავს იყრის ხუთი რკინიგზა და ბევრი გზატკეცილი. ქალაქს მოწინააღმდეგის ტანკებისა და ქვეითი ჯარის დიდი ძალები აცავდნენ. გერმანელები ცდილობდნენ რაღაც უხდა დასჯდომოდათ შეენარჩუნებინათ ეს დიდმნიშვნელოვანი დასაყრდენი პუნქტი თავიანთი თავდაცვის სისტემაში. ქალაქ სტრის დაკავებისათვის ბრძოლებში ჯარებმა ფრონტის ზოგიერთ სექტორში ორჯერ გადალახეს მდინარე სტრი. ქალაქის ჩრდილო-დასავლეთით ჩვენი ჯარები ბრძოლებით მიიწევდნენ წინ და დაიკავეს 40-ზე მეტი დასახლებული პუნქტი, მათ შორის დიდი დასახლებული პუნქტები ვოლიკუვი, როჟნიატი, მლოდოხუვი, ცირამკა და რკინიგზის სადგურები პადევი, იასლიანი, ხოჟელიუვი.

პარტიული ცხოვრება

აგიტატორი მარგო წირღვავა

ზუგდიდი („კომუნისტის“ საკ. კორ.). დილაადრიან შეიკრიბებოდნენ სოფელ ახალ-სოფლის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის პირველი ბრიგადის წევრები. მოიკითხავდნენ ერთმანეთს: ვინ დგაკლაო.

— იასონ ყუფუნია არ გამოდის სამუშაოზე! — ყოველთვის ამას სჩიოდა ბრიგადირი თამარ ყუფუნია. მას ძლიერ აწუხებდა ის, რომ მუშახელის სიმცირის დროს ერთი მკლავის ძალა აკლდებოდა ბრიგადას. თუ გარეკას არ დაიზარებდა, საქმეს ხელს დაატყობდა გულნაირი ახალგაზრდა კოლმეურნე.

ბრიგადის აგიტატორი ამბობ. მარგო წირღვავა დაიფიცრა ამ მდგომარეობამ. მან სისტემატურად დაიწყო სიარული კოლმეურნე ი. ყუფუნიას სახლში. აგიტატორი მარტივად და ხალისიანად უხსნიდა იასონს ფრონტისა და ზურგის ამბებს, თანაც ეუბნებოდა:

— შენ კოლმეურნე ხარ, გიყვარს შენი სამშობლო და აბა რას აყენებ მისი გამარჯვებისათვის? ხომ იცი, რომ ჩვენს ბრიგადაში ხანდახანობით კოლმეურნეებსაც არა აქვთ 250-ზე ნაკლები შრომადღე. შენ რას უყურებ?

მარგო წირღვავა ისე დამაჯერებლად, ამხანაგურად, გულწამწყდარნად ატარებდა საუბარს, რომ არ შეიძლებოდა ზეგავლენა არ მოეხდინა. მართალია, კოლმეურნე ი. ყუფუნიას მაღე დაეტყო გამოსწორება.

აგიტატორი თვალყურს ადევნებდა ყუფუნიას წარმატებებს, წასახალისებლად საკოლმეურნეო და სხვენე კედლის გაზეთშიც სწერდა იმის შესახებ, თუ როგორ გამოსწორდა იგი.

შედეგი? — ახლა კოლმეურნე იასონ ყუფუნია მთელი კოლმეურნეობის საყვარელი და საამაყო ადამიანია. სტახანოვური მუშაობასთან ერთად იგი აქტივისტიც გახდა. თვითონ ამბობ. ყუფუნია ხშირად ამბობს ხოლმე: აი, რა შესძლებია აგიტატორსო.

და განა მარტო ი. ყუფუნიაზე იმოქმედა აგიტატორ წირღვავას მგზნებარე და მართალმა სიტყვამ? კოლმეურნე ქალები ნატამა და ნუცა ყუფუნიები დარიცხვინთ, მაგრამ გულდილად მოგვითხრობენ, რომ ისინიც წინათ, სანამ აგიტატორი დაიხმარებოდა მათ, ჩამორჩენილ კოლმეურნეებად ითვლებოდნენ. ახლა კი ორივე სტახანოვურად მუშაობს.

აგიტატორ წირღვავას ხელი ყველგან სჩანს. მას დიდი ღვაწლი მოუღწია ომში, რომ პირველი ბრიგადა მოწინავეა არა მარტო კოლმეურნეობაში, არამედ მთელს რაიონში.

ბრიგადაში არის პატარა ფარდული, სადაც კოლმეურნეები თავს იყრიან შესვენების დროს. აქ ყველა პირობა არის აგიტაციის საშუალებით ჩატარებისათვის. ფარდული მორთულია სურათებით, პლაკატებით, მოწოდებებით, აქვე არის რუპორ. ეს დიდად ეხმარება კოლმეურნეებს სამამულო ომის მიმდინარე მოვლენების გარკვევაში.

ამბ. წირღვავა თვითონ ხელმძღვანელობს ბრიგადის სოფლე გაზეთს, რომელიც ორ დღეში ერთხელ დაუგვიანებლივ გამოდის. აგიტატორი ყოველმხრივ ხელს უწყობს მოწინავე კოლმეურნეების გამოცდილების ფართოდ დანერგვას. იგი ყველა კოლმეურნეს აცნობს სტახანოველების — ბ. ყუფუნიას, ჯ. ბერიას, პ. ჯოჯუას, ნ. ბერიას, მ. ყუფუნიას, ი. ყუფუნიას, შ. კედიას, ჯ. ყუფუნიას, მ. ბერიას და სხვათა წარმატებებს. აგიტატორი სწავლობს და შემდეგ ყველა კოლმეურნეს ასწავლის და აღნობს, მათი მუშაობის მეთოდებს.

ასე მუშაობს სოფლის მასწავლებელი, ნებერი აგიტატორი ამბ. მარგო წირღვავა სა-კოლმეურნეო ბრიგადაში.

ხუტა გერულავა

ვისწავლოთ მოწინავეთა მაგალითზე

ბათუმისა და ქობულეთის რაიონებში ბევრი აგიტატორი წარმატებით მუშაობს. ესინი ესაუბრებიან მშრომელებს სამამულო ომის ეპიზოდებზე, გმირი წითელი არმიის გმირვებებზე, ფრონტებზე მიღწეულ წარმატებებს უკავშირებენ ადგილობრივ ამოცანებს და რაზმავენ მასებს სამეურნეო ვალდებულებათა შესრულებისათვის.

სოფელ ციხისძირის კოლმეურნეობაში (ბათუმის რაიონი) მოუწესრიგებელი იყო შრომა, კოლმეურნეების ნაწილი თავს არიდებდა მუშაობას. ბრიგადას, სადაც აგიტატორად არის ამბ. გ. ჩხაიძე, 20 მაისისათვის ჩაის კრეფის გეგმა მხოლოდ 27 პროცენტით ჰქონდა შესრულებული. ამ ჩამორჩენის გამოსასწორებლად აგიტატორის ინიციატივით ორსაათიანი ჩაის მკრეფველების შორის სოციალისტური შეჯიბრება გაიმართა. ამის ჩხაიძე უწევდა საველე გაზეთს, ესაუბრებოდა კოლმეურნეებს წითელი არმიის საბრძოლო წარმატებების შესახებ, აღნიშნავდა, თუ რა მოვალეობა აქვთ ზურგის მუშაკებს, კერძოდ, ჩაის მკრეფავებს. აგიტატორის დამაჯერებელმა სიტყვამ კარგი შედეგი გამოიღო. ბრიგადაში იმატა მუშახელმა. უზრუნველყოფილ იქნა ჩაის კრეფის ყოველდღიური გეგმის გადაჭარბებით შესრულება.

ამბ. ჩხაიძეს მიჰბაძეს აგიტატორებმა ე. ციხრიხელმა და ლ. კობალეიშვილმა. ისინი გულდასმით ამზადებენ სასაუბრო თემებს, სწავლობენ სამეურნეო ვეგმის შესრულებაში არსებულ ნაკლოვანებათა გამომწვევ მიზეზებს და სახავენ ლონისძიებებს ჩამორჩენის სალიკვიდაციოდ. ამის შედეგად კოლმეურნეობაში განმტკიცდა შრომის დისციპლინა, გადაჭარბებით და მაღალხარისხოვნად სრულდება ჩაის ფოთლის კრეფის გეგმა.

პირველი მაისის სახელობის კოლმეურნეობამ (ქობულეთის რაიონი) შრომის ცუდი ორგანიზაციის შედეგად მაისის გეგმა დიდი დაგვიანებით შეასრულა. ივნისიც ცუდი მარჭვენებლებით დაიწყო. აგიტატორებმა ნ. სილაგაძემ და ვ. ქვაბლიანმა კოლმეურნეებს გაუმარტეს, თუ რა მავნე შედეგი მოაქვს ჩაის ფოთლის კრეფის დაგვიანებას. ბრიგადების მუშაობა მაღე გაუმჯობესდა. კოლმეურნეობამ ივნისის გეგმა ორი დღით ადრე შეასრულა, აგრეთვე წარმატებით იმუშავა ჩაის ფოთლის კრეფის ივლისის გეგმის დროულად და მაღალხარისხოვნად შესრულებისათვის.

მსგავსი მაგალითი ბევრია.

მაგრამ ყველგან ასე როდია. სტალინისა და ცეცხლოვის სახელობის კოლმეურნეობებში (ბათუმის რაიონი), ჩაქვის ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში და ხუცუბნის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობაში (ქობულეთის რაიონი) ჯერ კიდევ ცუდად მუშაობენ ჩაის ფოთლის კრეფის გეგმის შესრულებისათვის. აგიტატორებს უმრავლესობა მხოლოდ გაზეთების კითხვით კმაყოფილდება. საუბრები ხშირად არის კონკრეტული. ნაკლებად ეყენებენ თავალსაჩინოებას. აგიტკოლექტივებიც ხშირად მაო ხელმძღვანელობას უწევენ აგიტატორებს, არ ამოწმებენ მათს მუშაობას, არ ეხმარებიან ნაკლოვანებათა გამოსწორებაში.

ჩაქვის ჩაის საბჭოთა მეურნეობასთან არსებულ აგიტკოლექტივს სამუშაო გეგმა არა აქვს. აგიტკოლექტივის ხელმძღვანელი ამბ. რატიანი დაკმაყოფილებულია ქობულეთის პარტკაბინეტიდან გამოგზავნილი საორიენტაციო საკითხებით, რომლებიც ზოგადი ხასიათისაა და სრულებით არ არის შეფარდებული ადგილობრივ პირობებთან.

ასეთი შემთხვევა ქობულეთის რაიონში ცოტა როდია. პარტკაბინეტს მუშაკებიც ისე ვიათად დადიან ადგილებზე, სათანადოდ არ ეხმარებიან აგიტკოლექტივებს და ცალკულ აგიტატორებს.

უდიდეს მოთხოვნებელ როლს ასრულებენ ლექციები, კონსულტაციები და პოლიტიკური მოსხენებები სოფლად. ამ ლონისძიებების გატარებისათვის საჭიროა მუშაობა ჩატარებული ბათუმისა და ქობულეთის რაიონებში, მაგრამ მთავარ ნაკლად ჯერ კიდევ რჩება ლექცია-კონსულტაციების თემატიკის ერთფეროვნება. ლექციებისა და კონსულტაციების თემატიკაში ჯერ კიდევ მცირე რაოდენობით ეზედებით საკითხებს საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიიდან და ეკონომიკის საკითხებიდან.

აჭარაში არის პირობები იმისათვის, რომ საქმო რაოდენობით ტარდებოდეს ლექციები და კონსულტაციები საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიის, ფილოსოფიისა, ეკონომიკის საკითხებზე. საჭიროა ეს პირობები გამოვიყენოთ.

ბ. თათარიშვილი

საქართველოს კ. პ. (ბ) სოხუმის საქალაქო კომიტეტის პლენუმზე

სოხუმი („კომუნისტის“ საკ. კორ.). საქართველოს კ. პ. (ბ) სოხუმის საქალაქო კომიტეტის პლენუმმა, რომელიც 27 იგლისს შესდგა, განიხილა სოხუმის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის განათლების განყოფილების გამგის ამბ. ა. ჭურდიანის მოხსენება ახალი სასწავლო წლისათვის ქალაქ სოხუმის სკოლების მზადების შესახებ.

პლენუმზე აღინიშნა, რომ სოხუმის სკოლები გაცხოველებით ემზადებიან ახალი სასწავლო წლისათვის. ქალაქის მრავალმა საწარმომ და სამშენებლო ორგანიზაციამ სკოლებზე შეფობა იკისრეს და საკუთარი ძალებით არემონტებენ შენობებს, ამარაგებენ სკოლებს ნეშთით და ინვენტარით. თვალსაჩინო მუშაობა გასწია იმ წმენებლობის სამმართველომ, რომლის უფროსია ამხ. ცატუროვი. ამ სამმართველომ ქალთა მე-2 ქართულ საშუალო სკოლას შეუკეთა 11 სასკოლო ოთახი, 100 მერხი და სხვა ინვენტარი. კარგად ეხმარებიან სკოლებს აგრეთვე ტყავფეხსაცმლის კომბინატი და აფხაზეთის სარეწაო კოოპერატიული კავშირი.

ამასთან პლენუმზე ითქვა, რომ ბევრგან ჯერ კიდევ სუსტად მიმდინარეობს სკოლების შეთონ ამხ. ყუფუნია ხშირად ამბობს ხოლმე: აი, რა შესძლებია აგიტატორსო.

და განა მარტო ი. ყუფუნიაზე იმოქმედა აგიტატორ წირღვავას მგზნებარე და მართალმა სიტყვამ? კოლმეურნე ქალები ნატამა და ნუცა ყუფუნიები დარიცხვინთ, მაგრამ გულდილად მოგვითხრობენ, რომ ისინიც წინათ, სანამ აგიტატორი დაიხმარებოდა მათ, ჩამორჩენილ კოლმეურნეებად ითვლებოდნენ. ახლა კი ორივე სტახანოვურად მუშაობს.

აგიტატორ წირღვავას ხელი ყველგან სჩანს. მას დიდი ღვაწლი მოუღწია ომში, რომ პირველი ბრიგადა მოწინავეა არა მარტო კოლმეურნეობაში, არამედ მთელს რაიონში.

ბრიგადაში არის პატარა ფარდული, სადაც კოლმეურნეები თავს იყრიან შესვენების დროს. აქ ყველა პირობა არის აგიტაციის საშუალებით ჩატარებისათვის. ფარდული მორთულია სურათებით, პლაკატებით, მოწოდებებით, აქვე არის რუპორ. ეს დიდად ეხმარება კოლმეურნეებს სამამულო ომის მიმდინარე მოვლენების გარკვევაში.

ამბ. წირღვავა თვითონ ხელმძღვანელობს ბრიგადის სვეულე გაზეთს, რომელიც ორ დღეში ერთხელ დაუგვიანებლივ გამოდის. აგიტატორი ყოველმხრივ ხელს უწყობს მოწინავე კოლმეურნეების გამოცდილების ფართოდ დანერგვას. იგი ყველა კოლმეურნეს აცნობს სტახანოველების — ბ. ყუფუნიას, ჯ. ბერიას, პ. ჯოჯუას, ნ. ბერიას, მ. ყუფუნიას, ი. ყუფუნიას, შ. კედიას, ჯ. ყუფუნიას, მ. ბერიას და სხვათა წარმატებებს. აგიტატორი სწავლობს და შემდეგ ყველა კოლმეურნეს ასწავლის და აღნობს, მათი მუშაობის მეთოდებს.

ასე მუშაობს სოფლის მასწავლებელი, ნებერი აგიტატორი ამბ. მარგო წირღვავა სა-კოლმეურნეო ბრიგადაში.

ხუტა გერულავა

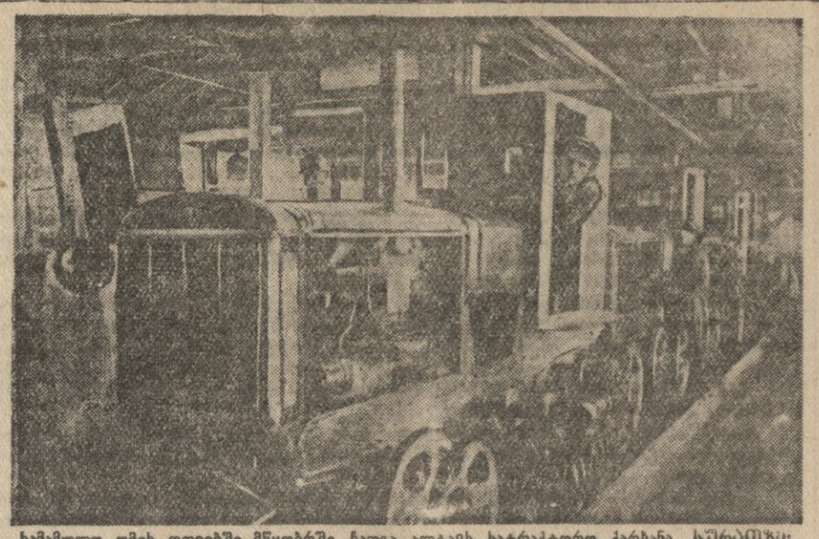

ხამამული ომის დღეებში მწყობრში ჩადგა ალტაის სატრაქტორო ქარხანა. ს შ რ ა მ შ ხ ი: ტრაქტორები „ატზ-ნატი“ კონვეიერიდან ჩამოდიან.

ფოტო ა. ფატეევისა (საკლისის ფოტოქრონიკა)

მოსკოვის ამბები

(„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

5 კვირაში 500-ზე მეტი კილომეტრი

3 აგვისტოს მოსკოვის გაზეთებმა გამოაქვეყნეს რუკა, რომელზეც შტრიხებით არის აღნიშნული ფაშისტ დამპყრობთაგან წითელი არმიის მიერ 1944 წლის 23 ივნისიდან 2 აგვისტომდე განთავისუფლებული ტერიტორია. ეს რუკა, რომელსაც გაზეთის მთელი გვერდი უკავია, უდიდეს შთაბეჭდილებას სტოვებს. მასზე გრაფიკულად არის გამოსახული შედეგი წითელი არმიის ისტორიული გამარჯვებებისა, რომლებიც მოპოვებულია სწრაფი, მძლავრი, ომების ისტორიაში უმოგალითო შეტევის ხუთი კვირის განმავლობაში. ცალკეულ უბნებზე საბჭოთა ჯარებმა ამ ხნის განმავლობაში ბრძოლებით გაიარეს 500-ზე მეტი კილომეტრი. რუკა უთმობს საბჭოთა ადამიანებს და მთელ მსოფლიოს ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, ჰიტლერელთა უღელქვეშ ტანჯული ხალხების განთავისუფლებისათვის დაუვიწყარი ბრძოლების გმირულ ამბავს.

„როდესაც რუკას უყურებ,—წერს მოწინავე სტატიაში „იზვესტია“,—კიდევ უფრო მკაფიოდ წარმოიდგენ სამხედრო ოპერატორის ამ მაღალ დონეს, რომელიც წითელმა არმიამ გამოიჩინა შეტევაში, და სტალინის ალხოცილებს—სამხედრო სარდლების ამ დაუვიწყარ დამსახურებას, რაც სამშობლომ აღნიშნა მაღალი დამსახურებული ჯილდოებით“.

წითელმა არმიამ თავისი სამხედრო ხელოვნების მსვლელობაში გაითავისუფლა ტოლთა-სობით კვადრატული კილომეტრი შთამომავლობისათვის მიუკარებელი. რუკაზე აღნიშნულია ფრონტის ხაზი, რომელიც გადაჭიმულია ბალტიკიდან კარპატის მთებამდე, ფრონტის მკვეთრი ხაზები, მოძრავი კუთხეები მიმართულია დასავლეთისაკენ, იქ წითელი არმია ამსხვრევს გერმანიის სამხედრო მანქანის ძლიერებას.

ნავთის ქარავანი ასპრახანი - მოსკოვი

მთელი საბჭოთა ხალხი მონაწილეობს იღების წითელი არმიის სავმირო საქმეში და ამარაგებს მას საომარი მასალით და სწვავით. ცნობილია, თუ რა უდიდეს როლს ასრულებს ნავთი თანამედროვე ომში. საბჭოთა ზურგი ყოველ ღონეს ხმარობს იმისათვის, რათა გადიდოს და დაჩქარის საწვავის მიწოდება. ამ მხრივ განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი ჩვენი სამდინარო ფლოტის მუშაკებმა, რომლებმაც ამას წინათ მოსკოვის გემთა ერთი ქარავანით რამდენიმე ათასი ტონა ნავთი მოიტანეს. ლაპარაკია ჩვენი სამდინარო ნაოსნობის ისტორიაში დიდი ტვირთიანი ნავთის ქარავნის პირველ გამგზავრებაზე. ამ საკითხზე მოხსენება გააკეთა რუსეთ რესპუბლიკის განათლების სახალხო კომისარიატის კოლეგიის მორიგ სხდომაზე. ამ სხდომაზე აღინიშნა, რომ სკოლებისადმი საზოგადოებრიობის დახმარება ამჟამად სამი მხრივ უნდა იყოს მიმართული. ყველა სკოლაში უნდა შეიქმნას სრული მატერიალური ბაზა — დროზე დამთავრდეს რემონტი, სკოლები უზრუნველყოფილ იქნან საშობიარო ინვენტარით, შესყიდულ იქნას სახელმძღვანელოები და სასკოლო ხელსაწყო. უნდა შეიქმნას ყველა პირობა იმისათვის, რომ თითეული ბავშვი სწავლობდეს. ყურადღება უნდა მიექცეს მასწავლებლების საჭიროებათა დაკმაყოფილებას, შეუკეთდეს მათ ბინა, უზრუნველყოფილ იქნან სათბობით, სასურსათო ბაზით. განსახკომის კოლეგიამ აღნიშნა, რომ ამჟამად შესამჩნევად გაუზარდა პედაგოგიური პრობადგინის მნიშვნელობა. ლექციები მშობლებისათვის, კრებები საწარმოებში სკოლის, ბავშვთა აღზრდის საკითხების განსახილველად—ყველაფერი ეს კიდევ უფრო მატად დაუახლოებს საზოგადოებრიობას სკოლასა და მასწავლებლობას.

თათბირი კლასგარეშე კითხვის შესახებ

ახალი სასწავლო წლისათვის მზადებასთან დაკავშირებით საჭიროა აღინიშნოს ფრიად საინტერესო მუშაობა კლასგარეშე კითხვის შესახებ მოსკოვში მოწვეული სრულიად-რუსეთის თათბირისა, რომელიც ამასწინათ დამთავრდა. ამ თათბირზე მრავალი ფაქტით იყო ილუსტრირებული წიგნის უდიდესი გავლენა მოსწავლეთა ნებისყოფის და ხასიათის ჩამოყალიბებაზე, ბავშვთა გონებრივი ჰორიზონტის გაფართოებაზე, მათი ცოდნის გაღრმავებაზე. ამ საკითხზე მოხსენება გააკეთა რსფს რესპუბლიკის განათლების სახალხო კომისარიატის სკოლების სამმართველოს უფროსმა ამხ. პარფენოვამ, რომელმაც აღნიშნა, რომ სახალხო განათლების ორგანოები ცუდად ეხმარებიან მასწავლებელს სახავმო კითხვის დაყენების საქმეში. მან წინადადება შეიტანა მომავალი სასწავლო წლიდან დაწესებული იქნას საბავშვო კითხვის საკავშირო მინიმუმი. თათბირმა მიიღო საბავშვო კითხვის ორგანიზაციის გაუმჯობესებისაკენ მიმართული დაწვრილებითი გადაწყვეტილებანი.

სსრ კავშირის პირველობა კალათბურთში

შეჯიბრების პირველი დღე

2 აგვისტოს კიროვის სახელობის პარკის სპორტიორთა მოედანზე დაიწყო შეჯიბრება სსრ კავშირის პირველობაზე კალათბურთში. შეჯიბრებაში მონაწილეობენ ჩვენი ქვეყნის უძლიერესი ვუნდები.

ქალთა გუნდებიდან მონაწილეობენ ვოსკოვის „დინამო“ (სსრ კავშირის ჩემპიონი) და „სპარტაკი“, ლენინგრადის „ზენიტი“ და „ბურევესტნიკი“, აგრეთვე თითო გუნდი თბილისიდან, ბაქოდან, როსტოვიდან და ნოვოსიბირსკიდან.

პირველ დღეს ვაჟთა გუნდებს შორის ესტონეთის „სპარტაკმა“ მოუგო წითელი არმიის ლენინგრადის სახლის გუნდს ანგარიშით 35:15, საქართველოს ჩემპიონმა ქუთაისის „დინამომ“ — სვერდლოვსკის გუნდს—52:22; წითელი არმიის თბილისის სახლის გუნდმა — ლენინგრადის „ზენიტს“ — 53:12; მოსკოვის „სპარტაკმა“ — წითელი არმიის კიევის სახლის გუნდს — 35:22; მოსკოვის „დინამომ“ — წითელი არმიის ტაშკენტის სახლის გუნდს — 51:21; მოსკოვის „ლოკომოტივმა“ — გროზნოს „სპარტაკს“ — 61:28. განსაკუთრებული ინტერესი გამოიწვია ესტონეთის კლუბ „კალევის“ და თბილისის „დინამოს“ გუნდების შეხვედრამ. საინტერესო და დაძაბული ბრძოლის შემდეგ თბილისელებმა მოიპოვეს დამსახურებული გამარჯვება ანგარიშით 36:31.

ქალთა გუნდებს შორის წითელი არმიის თბილისის სახლის გუნდმა მოუგო როსტოვის „სპარტაკს“ ანგარიშით 26:14; მოსკოვის „დინამომ“ — ბაქოს „დინამოს“ — 34:10; მოსკოვის „სპარტაკმა“ — ლენინგრადის „ზენიტს“ — 26:18 და ლენინგრადის „ბურევესტნიკმა“ — ნოვოსიბირსკის „სპარტაკს“ — 56:2.

შეჯიბრების მეორე დღე

3 აგვისტოს ესტონეთის „სპარტაკმა“ მოიპოვა მეორე გამარჯვება, მან მოუგო წითელი არმიის ტაშკენტის სახლის გუნდს ანგარიშით 27:24. სსრ კავშირის ჩემპიონმა მოსკოვის „დინამომ“ წითელი არმიის ლენინგრადის სახლის გუნდს მოუგო ანგარიშით 66:22, თბილისის „დინამომ“ — გროზნოს „სპარტაკს“ — 60:24, ლენინგრადის „ზენიტმა“ — წითელი არმიის ბაქოს სახლის გუნდს — 39:28 და წითელი არმიის კიევის სახლის გუნდმა — სვერდლოვსკის „ტრაქტორს“—34:25. მეორე დამარცხება განიცადა ესტონეთის კლუბმა „კალევამ“, რომელსაც მოსკოვის „ლოკომოტივმა“ მოუგო ანგარიშით 40:17.

დიდი ინტერესი გამოიწვია მყურებლებში ქუთაისის „დინამოსა“ და მოსკოვის „სპარტაკის“ შეხვედრამ. საქართველოს ჩემპიონმა ამ დღეს გვიჩვენა თამაშის მაღალი კლასი და დიდი ფიზიკური გაძლეობა. თავდაპირველად მოპოვებული უპირატესობა ბურთების რაოდენობის მხრივ ქუთაისელებმა შეინარჩუნეს თამაშის ბოლომდე და შეხვედრა მოიგეს ანგარიშით 32:29. ამავე დღეს მეორე გამარჯვება მოიპოვა წითელი არმიის თბილისის სახლის გუნდმა მოსკოვის ახალგაზრდა გუნდ „მშენებელთან“.

ქალთა გუნდებს შორის გათამაშების მეორე დღეს აღსანიშნავი იყო წითელი არმიის თბილისის სახლის, სსრ კავშირის ჩემპიონის მოსკოვის „დინამოსა“ და ბაქოს „დინამოს“ გუნდების გამარჯვებები.

ა. გოგოლაშვილი

დღეები

მოკავშირეთა საექსპედიციო ძალების უმაღლესი სარდლობის შვაბის ცნობა

ლონდონი, 5 აგვისტო (საკლისი). მოკავშირეთა საექსპედიციო ძალების უმაღლესი სარდლობის შტაბის დღეს გამოქვეყნებულ ცნობაში ნათქვამია:

მოკავშირეთა ჯარები, მარაოსავით გაშლილნი, სწრაფად მიიწევდნენ წინ ბრეტანში და მიაღწიეს ლუდეაკის, მორონის, დერვალისა და შატობრიანის მიდამოებს. რენი ჩვენს ხელშია. დოლი გაწმენდილია მოწინააღმდეგისაგან. ჩვენი ავანგარდები გასცილდნენ ფუჟერს.

მოკავშირეთა ცხვა ნაწილები წინ მიიწევენ ლანდივის სამხრეთ—აღმოსავლეთით. ვორეელდება ბრძოლები მორტენისათვის. ჩვენმა მეწინავე ნაწილებმა ბარენტონის რაიონს მიაღწიეს. სენ-სევერის კონცხის მნიშვნელოვანი ნაწილი ჩვენს ხელთ არის. ცვრესი და ესკე გაწმენდილია მოწინააღმდეგისაგან და ჩვენი ავანგარდები ბაკონის და ამიენ-სიფურორნის რაიონში იმყოფებიან.

სამხრეთით ჩვენი პოზიციები გაუმჯობესდა ორდფორტენის დაკავების შედეგად. გიორის აღმოსავლეთით და ჩრდილო-აღმოსავლეთით მოწინააღმდეგის ენერგიული კონტრიერიშები მარცხით დამთავრდა.

მოკავშირეთა ავიაციამ გუშინ იერიში მიიტანა მტრის ობიექტებზე საფრანგეთში. 4 აგვისტოს ღამით საშუალო და მსუბუქმა ბომბდამშენებმა იერიში მიიტანეს მოწინააღმდეგის ტრანსპორტსა და თავმოყრილ ჯარებზე.

ამერიკის ჯარები სენ-ნაზერს მიადგნენ

ნიუ-იორკი, 5 აგვისტო (საკლისი). მოკავშირეთა საექსპედიციო ძალების უმაღლესი სარდლობის შტაბთან მყოფი ასოციეიტედ პრესის საინფორმაციო კორესპონდენტი ოუწყებენ, რომ ამერიკის ჯარებმა, როგორც ფიქრობენ, მიაღწიეს სენ-ნაზერს და ამით დაამთავრეს ბრეტანის ნახევარკუნძულის იზოლაცია. ამერიკის მეწინავე ნაწილებმა, როგორც ცნობილია, გვიან საღამოს გადალახეს მდინარე ვილენი და ქალაქ სენ-ნაზერის ჩრდილოეთით მდებარე ბრძოლის ველზე გამოვიდნენ. ამერიკელი ჯარისკაცები ამჟამად ბრძოლებს აწარმოებენ ქალაქის ირგვლივ.

ამერიკის ჯარებმა ბრესტს მიაღწიეს

ლონდონი, 5 აგვისტო (საკლისი). ბრეტანში მყოფი რეიტერის სააგენტოს სპეციალური კორესპონდენტის ცნობით, ამერიკელი ჯარისკაცების ნაწილებმა ქალაქ ბრესტს მიაღწიეს.

საომარი მოქმედება ივალიაში

ლონდონი, 5 აგვისტო (საკლისი). იტალიაში მოკავშირეთა ჯარების შტაბის ოუწყება, რომ ფლორენციის სამხრეთით ინგლისელმა ნაწილებმა მნიშვნელოვნად წაიწიეს წინ. მოკავშირეთა ჯარებმა 3 აგვისტოს ღამით გადალახეს მდინარე ემა, დაიკავეს მტრის წინააღმდეგობის კვანძები გალუპოში მდინარის ნაპირზე და 4 აგვისტოს დილადრიან ზედ მიადგნენ ფლორენციის გარეუბნებს.

მარჯვენა ფლანგზე ახალზელანდიელთა ნაწილებმა, რომლებმაც ორი დღის წინათ მაღლობი დაიკავეს, აგრეთვე მნიშვნელოვნად წაიწიეს წინ.

უფრო შორს დასავლეთისაკენ ინდოელთა დივიზიის ნაწილებმა წაიწიეს თავიანთი პლაცდარმის ჩრდილოეთით მდინარე პეზას მარჯვენა ნაპირზე და თმამად ქალაქ სინიგალიის ირგვლივ ბრძოლებს აწარმოებენ.

ფლორენციის აღმოსავლეთით ინგლისელთა ერთი დივიზიის ნაწილებმა დაიკავეს ბანიოლი (3 მილზე ფლორენციიდან) და იმყოფებიან ერთ კილომეტრზე მდინარე არნოდან ამ ქალაქის ჩრდილოეთით. ინგლისელთა სხვა ნაწილებმა, რომლებიც პონტასიევუჯამდე მიიწევენ (10 მილზე ფლორენციის აღმოსავლეთით), დაიკავეს პუნტი რინიანო (5 მილზე პონტასიევეს სამხრეთით).

ამერიკის მე-5 არმიის ფრონტზე საომარი მოქმედება ტანისაზღვრებოდა საარტილერიო სროლით და პატრულების ოპერაციებით, რომლებსაც ცილეული შეტაკებანი ჰქონდათ პოზიციებთან.

მოკავშირეთა ტაქტიკური ავიაცია გუშინ თავს ესხმოდა მტრის კომუნიკაციებსა და სხვა სამხედრო ობიექტებს ჩრდილოეთ იტალიაში, სამხრეთ საფრანგეთში და ბრძოლების ზონაში. მოკავშირეთა ავიაციის სხვა რაზმებმა დაბომბეს სამხედრო ობიექტები სამხრეთ ალბანეთში.

მოკავშირეთა ჯარები ფლორენციაში შევიდნენ

ლონდონი, 5 აგვისტო (საკლისი). რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს ალეირის რადიოს ცნობას, რომ ინგლისის მე-8 არმიის სამეთაურომ ალეირის ხელისუფლებას ოუწყება, რომ ინგლისელმა ნაწილებმა ფლორენციის ცენტრალურ ნაწილში შეაღწიეს.

გერმანიას თავს დაესხა 1.100 ბომბდამშენი

ლონდონი, 5 აგვისტო (საკლისი). ლონდონში ოფიციალურად გამოცხადებულია, რომ 5 აგვისტოს მე-8 საავიაციო კორპუსის შემადგენლობის 1.100-ზე მეტმა „მფრინავმა სიმაგრემ“ და „ლიბერეიტორის“ მარკის ბომბდამშენმა თავდასხმა მოახდინა მრავალრიცხოვან ობიექტებზე გერმანიაში, მათ შორის ნავთსაწმენდ ქარხანაზე დოლბერგენში, ნავთსაცავზე ფალერსლებენში, სამხედრო ბანაკებზე ვერა, თამარ, ლუბა, ძმები პავლე, ვანო, ვახტანგ ცოლ-შვილით, სიძე გიგუცა იოწყებიან ეგენია სიმონის-ასულ ძინძიბაძის გარდაცვალებას. გამოსვენება 6/VIII, 3 ს. ვაჩაბლის, 1.

დედა მატრონა, მეუღლე აგრაფინა, შვილები დარიკო, აფთანდილ, ოთარ, გურამ, ომარ, და ცაცა იოწყებიან ნესტორ სიმონის-ძე ინჯიდონიძის გარდაცვალებას. პანაშვიდი 6, 7/VIII, 8 ს. გამოსვენება 8/VIII, 6 ს. ორკონიკიძის, 94.

ი. კალატოზიშვილი ოჯახით იოწყება ვლადიმერ გაბრიელის-ძე ახობაძის გარდაცვალებას.

თბილისის აბრეშუმსაქსოი ფაბრიკის დირექცია და საფაბრიკო კომიტეტი იოწყებიან ვლადიმერ კორძახიას, მეუღლის ერმონია კორძახიას გარდაცვალებას.

ცოლი ფაშუტი შვილებით, ლევან, მართა, ფედოსია ჰანტურაიები, ლილი, კოწია კაპანელი შვილებით იოწყებიან ბარდღ ჰანტურიას გარდაცვალებას.

ექიმ ა. ა. ჭერიანის ხსოვნას

3 აგვისტოს ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა საქართველოს სს რესპუბლიკის დამსახურებული ეძიმი, საქართველოს სს რესპუბლიკის ჯანმახკომის სპეციმკურნალო-სანიტარული სამმართველოს უძველესი თანამშრომელი, მაღალკვალიფიციური სპეციალისტი და საზოგადოებრივი მუშაკი ავეტ ალექსანდრეს-ძე ტერიანი.

ეძიმი ა. ა. ტერიანი მთელ თავის ძალ-ღონესა და ცოდნას ახმარდა ავადმყოფთათვის სამკურნალო დაწესებულებების გაწევის საქმეს, რათაც დაიმსახურა თბილისის ფართო მასების და მედიცინის მუშაკთა მთელი კოლექტივის პატივისცემა. იგი დიდი ავტორიტეტითა და პოპულარობით სარგებლობდა.

სამეფიცინო-სანიტარული საქმის მუშაკებმა ა. ა. ტერიანის სახით დაკარგეს შესანიშნავი ამხანაგი, თავისი საქმის ერთგული, პატიოსანი და კეთილსინდისიერი მუშაკი. ეძიმ ა. ა. ტერიანის ხსოვნა მუდამ დარჩება ჩვენს გულში. მისი თავდადებული მუშაობა ყველთვის მაგალითი იქნება ეძიმთა ახალგაზრდა თაობისათვის.

ხელმძ, ფრანგულიანი, ბარკალაია, გურგენაშვილი, ცაგარელი, მაჭავარიანი, კერესელიძე, ალადაგოვი, ნ. ა. ყიფშიძე, ერისთავი, რუხაძეები, შუშანია, ლომბერიძე, ლოლობერიძე, ხუნდაძე, ყორყოლანი, შაქარიაძე, პონდოევი, ისაკიანი, ჯაფარიძე, ტერ-ნერსესოვი, ფალიაშვილი, მხეიძე, ტერ-მარტიროსოვი, გეორგ-მეკიანი, ბახოვა-მიქელაძე, დ. მიქელაძე, ღვამიჩავა, რეკვავა, ხოჯაპარუხოვი, დემურია, ასპიასოვი, მაჭარაშვილი, წივწივაძე, ციცუშვილი, ბეჟანოვი, ხაკეევიჩი, გურგენიძე, მარღანია, ცინცაძე, ზანდუკელი, გრიგორიანი, შარაშიძე, ამირჯანოვა, ხაზარაძე,, საბაშვილი, უმიკოვი, ისრაელიანი, სიხარულიძე, იარალოვა, მაყაშვილი, მაიზელხი, მუჩაიძე, მაისურაძე, ტუშურიანი, აბაშიძე, ოთხმეზური, ანთაძე, მგალობლიშვილი, მირილაშვილი.

ფეხბურთი

სსრ კავშირის თასის გათამაშება

(მოსკოვი, „კომუნისტის“ საკ. კორესპონდენტისაგან)

განახლდა სსრ კავშირის თასის გათამაშება ფეხბურთში, რომელიც ოთხ წელიწადს შეწყვეტილი იყო. გათამაშების პირველივე დღეს დიდი მოულოდნელობით დამთავრდა—მოსკოვის „დინამოს“ გუნდმა წააგო ლენინგრადში ლენინგრადის „ზენიტის“ გუნდთან. ამით მოსკოვის „დინამო“ გამოვიდა თასის ბრუტენდენტთა რიგებიდან.

თასის გათამაშებაში 24 გუნდი მონაწილეობს, მათ შორის თბილისის „დინამო“. თბილისის „დინამო“ მეოთხედ ფინალამდე არ შეხვედრა ოსტატთა გუნდებს. მაგრამ მეოთხედ ფინალიდან დაწყებული, მას ეჭნება სერიოზული შეხვედრები, მათ შორის მოსკოვის „სპარტაკის“ გუნდთან.

თასის გათამაშება ტარდება მოსკოვში, ლენინგრადში, როსტოვში, ერევანში, სტალინოში, ჩელიაბინსკში, სვერდლოვსკსა და კუიბიშევში.

პასუხისმგებელი რედაქტორი ბ. ნანიტაშვილი